

ÅRSRAPPORT | 2019

Trygg Trafikk Vestfold

TRYGG TRAFIKK

Distriktsleder: Mette Magnussen
Postboks 2844,
3702 Skien
Mobil: 909 97 970
E-post: magnussen@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK I VESTFOLD

Trygg Trafikks arbeid i Vestfold bygger på Trygg Trafikks strategi for 2018–2025 og handlingsplan for 2018–2019, i tillegg til *Handlingsplan for trafiksikkerhet i Vestfold*.

Fylkessekretariatet i Vestfold ble opprettet i 1988. Distriktslederen har kontor plass i Tønsberg og leder Trygg Trafikks arbeid i fylket. Distriktslederen er lønnet

av Trygg Trafikk, mens aktivitetsmidler, kontorhold og reiseutgifter dekkes av Vestfold fylkeskommune.

Fra 2020 vil det opprettes regioner i tråd med det nye fylkeskartet. Vestfold vil inngå i regionen Vestfold og Telemark.

SAMARBEIDSPARTNERE

- Vestfold fylkeskommune
- Videregående skoler
- Kommunene
- Fylkesmannen i Vestfold
- Statens vegvesen
- Mediene
- Utrykningspolitiet
- Sør-Øst politidistrikt
- Universitetet i Sørøst-Norge
- NAF-avdelingene i Vestfold
- MA – Rusfri Trafikk
- Tønsberg bispedømmekontor
- Personskadeforbundet NTL
- Sanitetskvinnene i Vestfold
- Viking Redningstjeneste
- Norsk Folkehjelp
- Ambulansetjenesten i Vestfold
- Brannvesenet
- Kirkens Bymisjon
- Fønix avdeling Nauen

MEDLEMMER

- Færder kommune
- Horten kommune
- Larvik kommune
- Re kommune
- Tønsberg kommune
- NAF Søndre Vestfold
- NAF Tønsberg og omegn
- Vestfold fylkes trafiksikkerhetsutvalg
- Reflexprodukter Norge AS

TRAFIKKSİKRE KOMMUNER I VESTFOLD

- Vestfold fylkeskommune
- Tønsberg kommune
- Færder kommune
- Sande kommune

Aktører fra næringslivet i Vestfold er også viktige aktører.

Trygg Trafikk arbeider for å oppnå **best mulig trafiksikkerhet for alle**. Mange er opptatt av sikkerhet i samferdselssektoren, men Trygg Trafikk er **den eneste aktøren som kun arbeider med trafiksikkerhet**.

INNHold

Dette er Trygg Trafikk.....	4
Omkomne i veitrafikken	5
Trygge og sikre barn.....	6
Trafikksikker ungdomstid	10
Sikkerhet for fotgjengere og syklister	13
Systematisk trafiksikkerhetsarbeid	14
Bedre trafiksikkerhet og trafiksikker atferd	15
Økonomi og finansiering	18
Framtidige behov og muligheter	19

ÅRSRAPPORT VESTFOLD 2019

REDAKTØR: Mette Magnussen
KORREKTUR: Nye Tillen
DESIGN: October Design AS
FORSIDEFOTO: Peder Madsen
Sammen laget vi Verdens største reflekshjerte.

www.tryggtrafikk.no/vestfold

Dette er Trygg Trafikk

Trygg Trafikks samfunnsoppdrag er å arbeide for best mulig trafiksikkerhet for alle. Trygg Trafikk står i en særstilling ved å være den eneste aktøren som kun arbeider med trafiksikkerhet.

Vi sørger for at trafikkopplæring og informasjon om trafiksikkerhet når ut til barnehager, skoler og resten av befolkningen. Målet er å få folk til å ta klokere valg i trafikken. Gjennom konseptene Trafikksikker kommune, Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skole bidrar vi med rådgivning, struktur og tiltaksplaner for å skape økt trafiksikkerhet. Trygg Trafikk jobber også med holdningskampanjer og med å få trafikanter til å bruke sikkerhetsutstyr. Trafikantenes kompetanse vil ha stor betydning for trafiksikkerheten i mange år fra mover.

Samarbeidspartner og pådriver nasjonalt og lokalt

Trygg Trafikk fungerer som bindeledd mellom frivillige aktører og offentlige myndigheter, både nasjonalt og lokalt. Organisasjonen møter i Kontaktutvalget for trafiksikkerhet (KTS) og har ansvar eller delansvar for 35 tiltak i *Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2018–2021*. Trygg

Trafikks distriktsledere har en sentral rolle i det kommunale og fylkeskommunale trafiksikkerhetsarbeidet.

Nettverksbygger og medlemsorganisasjon

Trygg Trafikk er en ideell, landsdekkende medlemsorganisasjon. Trygg Trafikk bygger nettverk og samarbeider med medlemsorganisasjonene om politiske saker med betydning for trafiksikkerheten. Medlemmer i Trygg Trafikk er i hovedsak kommuner, fylkestrafiksikkerhetsutvalg (FTU), bedrifter og andre landsdekkende organisasjoner.

Finansiering

På nasjonalt nivå finansieres Trygg Trafikk over statsbudsjettet og gjennom frie midler og prosjektkjøp fra Finans Norge og forsikringsselskapene. Lokale aktiviteter rundt om i landet finansieres gjennom fylkenes tilskudd.

TRYGG TRAFIKKS HOVEDOMRÅDER

Trygg Trafikk har fra 2018 en ny strategi som gjelder fra 2018 til 2025. I strategien peker vi ut fem hovedområder:

1. Trygge og sikre barn
2. Trafikksikker ungdomstid
3. Sikkerhet for fotgjengere og syklister
4. Systematisk trafiksikkerhetsarbeid
5. Bedre trafiksikkerhet og trafiksikker atferd

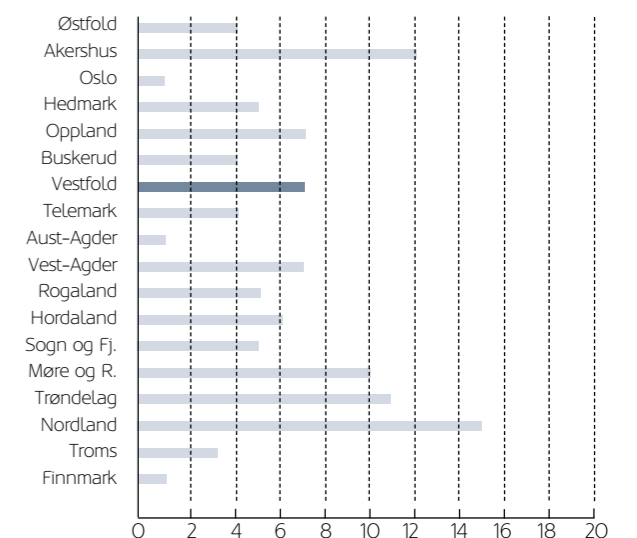
Syv søyler for de som døde på Vestfoldveiene i 2019. Foto: Grethe Nordby.

Syv omkom i trafikken i Vestfold i 2019

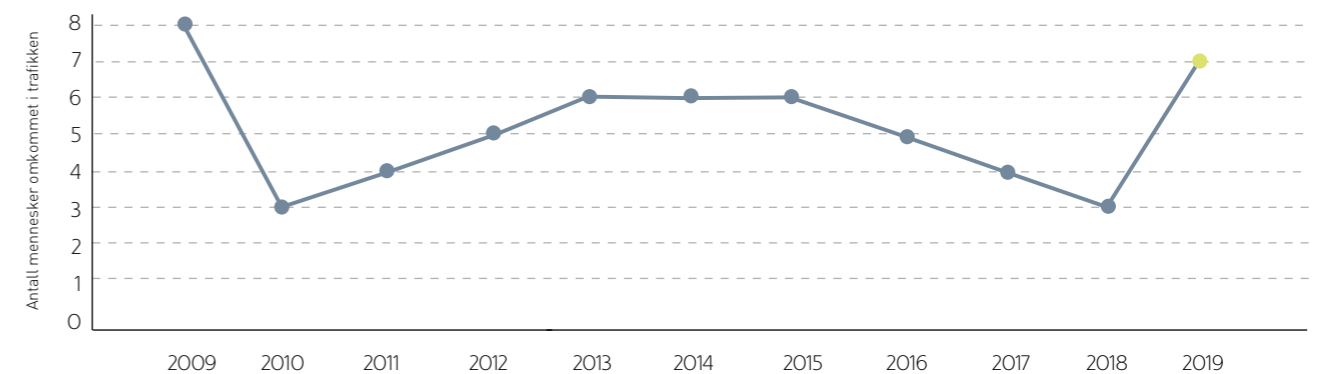
Statistisk sentralbyrås foreløpige tall for 2019 viser at 108 mennesker omkom i trafikken i Norge i 2019, likt som i 2018. Til tross for en økning på to personer, er dette et av de laveste antall trafikkdrepte siden 1947.

Tre personer mistet livet i Vestfold-trafikken i 2018. Bedre veier, tryggere biler og bedre og mer opplæring gir resultater. Likevel er det for mange som blir drept og alvorlig skadd i trafikken.

OVERSIKT ANTALL OMKOMNE PER FYLKE I 2019

ANTALL OMKOMNE I VESTFOLD 2009-2019
(KILDE: STATENS VEGVESEN REGION SØR)

1. Trygge og sikre barn

Overordnet mål: Ingen barn omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.

I 2019 omkom ingen barn i trafikken. Antall trafikkulykker med barn er betydelig redusert de senere årene, og Trygg Trafikk vil bidra til å opprettholde den positive utviklingen, også for nye generasjoner. Det trengs fortsatt betydelig innsats for å klare dette. Vi har liten kunnskap om skadetall for barn som myke trafikanter. Trafikksikkerhet for barn er de voksnes ansvar.

Trygg Trafikk sørger for å gi trafikkopplæring til barn og unge gjennom utdanningssystemet. Det gjelder også barn, unge og voksne fra land med en annen trafikkultur. Vi oppfordrer til systematisk trafikkopplæring av to grunner: I et kortsiktig perspektiv skal barn lære hva som er sikkert, og hva som er farlig, slik at de unngår ulykker. I et langsiktig og forebyggende perspektiv er det viktig å etablere gode vaner og skape en god sikkerhetskultur.

Mange barn feilsikres i bil og buss, og mange opplever også skoleveien som utrygg. Det er en utfordring at trafikk-sikkerhet ikke alltid inngår som en naturlig del av samarbeidet mellom hjem, barnehage og skole. Trygg Trafikk er en pådriver for at barn skal være trygge og sikre i trafikken. Vi vil at myndighetene skal legge større vekt på hensynet til barn og unge i planleggingen av transportsystemet, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Gjennom konseptet Trafikksikker kommune har vi etablert godkjenningsordninger for Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skole. På denne måten setter vi trafikkopplæring i system gjennom hele utdanningsløpet.

Barnehager

Barnas Trafikkklubb er et pedagogisk verktøy som gjør det lettere å integrere trafikk i årsplan og foreldresamarbeid. Barnas Trafikkklubb er laget for barnehagene av Trygg Trafikks barnehagelærere.

Trygg Trafikk deltar på forespørsel på foreldremøter i barnehagene. Dette gjelder de barnehagene som enten er godkjent eller jobber med å bli godkjent som trafikksikker barnehage.

Kurs for barnehagelærere lot seg ikke gjennomføre i 2019, men skal gjennomføres i januar 2020.

Grunnskolen

Gjennom konseptet Trafikksikker kommune har vi etablert en godkjenningsordning for Trafikksikker skole. På den

måten setter vi trafikkopplæring i system gjennom hele utdanningsløpet.

Lærerutdanningen

Trygg Trafikk prioriterer lærerutdanningen høyt. Det er viktig å møte lærerstudenter, informere om målene for trafikksikkerhet i læreplanen og vise at det finnes materiell tilpasset læreplanen. I samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge ble det gjennomført to heldagskurs i trafikk for lærerstudentene. Det ene kurset var for studenter som utdanner seg for 1.–7. klasse, og det andre for de som utdanner seg for 5.–10. klasse. Innholdet i kursene var spesielt tilpasset de aktuelle klassetrinnene. Vi får gode tilbakemeldinger på kursene både fra universitetet og fra studentene.

Trygg skolevei og trygg skoletransport

Det har høy prioritet at elever skal ha trygge skoleveier. Det er hvert år viktig å minne både foreldre og andre som kjører langs skoleveiene, på at de må ta spesielt hensyn.

Elevene på Teie skole jobber for å få sin egen Hjertesone.

”

Vi har en fylkeskommune som setter trafiksikkerhet høyt på dagsorden, og blant annet har gitt oss mulighet til å ansette en ekstra ressurs i arbeidet med Trafiksikker kommune

Trygg Trafikk mener at skoleplikten her i landet må forutsettes oppfulgt av retten til å komme trygt til og fra skolen. Dette krever betydelig innsats både fra bevilgende myndigheter, kommuner, skoler og foreldre.

I Trygg Trafikk får vi mange henvendelser som gjelder skoleveier og skoletransport. Mange foreldre føler seg utrygge i forbindelse med barnas skolevei. Samtidig er foreldrekjøring til skolene en av årsakene til at skoleveien oppleves som farlig. Trygg Trafikk bruker mye tid på veiledning til foreldreutvalg ved skoler og enkeltforeldre.

Hjertesone

Hjertesone er en tverrfaglig dugnad der målet er å gjøre skoleveien tryggere ved å redusere biltrafikken i skolenære områder. Det er et nasjonalt mål at flere skal sykle og gå. Foreldrekjøring skaper kaos og farlige situasjoner rundt mange skoler. Bakgrunnen for dette prosjektet er at vi er mange aktører som ønsker å snu denne trenden, både av helsemessige, miljømessige og trafikksikkerhetsmessige årsaker.

Gokstad skole i Sandefjord har gått i front når det gjelder å etablere en hjertesone. Både kommunen, skolen, barn og foreldre er engasjert. Trygg Trafikk har vært så heldig å få delta i prosessen.

En hjertesone rundt skolen gjør det tryggere og mer trivelig for elevene å gå eller sykle til skolen. Hvis barna blir kjørt, slippes de av på bestemte stoppe- og hente-steder utenfor hjertesonen.

Målet med Hjertesone er å bidra til at flere elever kan gå eller sykle hele eller deler av skoleveien.

Sykkelprøven

Over 8000 elever fra 5., 6. og 7. klassetrinn deltok på årets Sykkelprøve. Sykkelprøven har blitt arrangert hvert år siden 1978. Sykkelprøven i Vestfold er et samarbeid mellom Trygg Trafikk, Norges Automobil-Forbund (NAF) og grunnskolen i Vestfold. Sykkelprøven inviterer alle elever på 5., 6. og 7. trinn til å delta.

I 2019 deltok 8350 elever i den lokale Sykkelprøven på den enkelte skole. 183 av disse elevene tok seg videre til

Barna på en skole i Nairobi er glade for refleksvester fra Trygg Trafikk.

” Sykkelpørvøen skal være en motivasjonsfaktor både for lærere og elever. Sykkelpørvøen og forberedelse til denne kan også være et bidrag for å nå kompetansemålene i læreplanen.

distriktsfinalen, som arrangeres av NAF på fire steder i Vestfold. Beste gutt og beste jente på hvert av finalestedene ble invitert videre til NAF sin nasjonale sykkelkonkurranse.

7564 elever gjennomførte Trygg Trafikk sin digitale teoripørvø, mens de resterende gjennomførte teoripørvøen på papir.

Sykkelpørvøen er et tilbud til skolene som et ledd i trafikkundervisningen. Gjennom pørvøen kan elevene vise hva de behersker av kunnskap og ferdigheter.

Dessuten skal Sykkelpørvøen være en motivasjonsfaktor både for lærere og elever.

Sykkelpørvøen og forberedelse til denne kan også være et bidrag for å nå kompetansemålene i læreplanen.

Flerkulturell læringsressurs

Trygg Trafikk har utviklet tospråklige læringsressurser. Ved å bruke denne læringsressursen kan elever som er nye i Norge, lære om trafikksikkerhet og økt risikoforståelse samtidig som de lærer norsk.

Læringsressursen er oversatt til arabisk, tigrinja, pashto, dari, kurmanji, somali og engelsk. Innholdet er basert på Trygg Trafikks grunnbok i trafikkopplæring for 1.-4. trinn.

Ville veier og vrangle skilt

Ville veier og vrangle skilt er en musikkteaterforestilling for elever på 1., 2. og 3. klassetrinn. Forestillingen viser trafikksituasjoner og bilder de minste trafikantene møter i hverdagen, både på skoleveien og ellers.

De tar opp temaer som kryssing av vei/gate med og uten trafikklys, forståelse av trafikkskilt som har relevans for denne aldersgruppen, refleksbruk, ferdsel langs vei, atferd på bussholdeplass og på buss med mer. Her får ungene være med og vise hva de kan, rammen rundt er trygg, og situasjonene som oppstår, kan lett overføres til de virkelige veiene utenfor lokalet. Det er kjørt 21 forestillinger i Sandefjord kommune som er i prosess for å bli en trafikksikker kommune.

Skolepatruljen

Trygg Trafikk bidrar på forespørsel med teoretisk og praktisk opplæring av elever som skal stå skolepatrulje. Det er viktig å påpeke at barn alene ikke skal ha ansvar for andre

barn i trafikken, men at skolepatruljen kan være til hjelp, støtte og veiledning for de yngste barna.

Sikring av barn i bil og buss

Dette er blant de temaene som Trygg Trafikk får flest henvendelser om, både fra foreldre, helsestasjoner og barnehageansatte. Her har vi hatt stor innsats i mange år, og tellinger viser at det nytter. Trygg Trafikk startet kampanjen «Tryggest bakovervendt» i 2010. Da satt 20 % av barna mellom ett og tre år med ryggen mot kjøretretningen. I 2019 hadde dette økt til 64 %. Tellingene er foretatt av UP sammen med Trygg Trafikk.

«Barn i bil på 1-2-3» har fått «ny drakt» i 2019. Kampanjen tar for seg viktigheten av at barn sitter bakovervendt så lenge som mulig, og at barn aldri skal sitte foran en aktiv airbag. Kampanjen gjennomføres av de ansatte i barnehagen og er rettet mot foreldre som leverer i barnehagen. Kampanjen ble gjennomført i 21 barnehager i 2019.

Vi har deltatt på foreldremøter i barnehagene for å snakke om riktig sikring av barn i bil. Helseyskepleiere er en viktig samarbeidspart for å informere foreldre om viktigheten av riktig sikring av barn.

På alle kurs for barnehageansatte er dette et etterspurt tema og fast tema.

” Trygg Trafikk startet kampanjen «Tryggest bakovervendt» i 2010. Da satt 20 % av barna mellom ett og tre år med ryggen mot kjøretretningen. I 2019 hadde dette økt til 64 %.

2. Trafikksikker ungdomstid

Overordnet mål: Færre ungdommer omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.

Færre ungdommer i alderen 15–24 år har omkommet eller blitt hardt skadd i trafikken de siste årene. Likevel er ungdom, spesielt unge bilførere, fortsatt høyt representert på ulykkesstatistikken. I arbeidet mot nullvisjonen er ungdom en viktig målgruppe. Ungdom eksponeres for trafikkfarlige situasjoner på flere måter. I byene velger unge ofte kollektivtransport, og de går eller sykler framfor å kjøre bil. I distriktene er bilen viktigere. Det er mange som bruker bil til skole og aktiviteter, og i en del miljøer er bilen en viktig hobby. De som er opptatt av bil, kjører mer enn andre og er dermed mer utsatt for ulykker. Trygg Trafikk har to tilnæringer i ungdomsarbeidet. Hovedsatsingen er opplæringstiltak i skolen. Disse tiltakene er rettet mot alle. Hensikten med tiltakene er å styrke den gode atferden. I tillegg er det nødvendig å rette spesielle tiltak mot de mest risikoutsatte ungdommene.

Trafikkmagasinet Underveis til alle i 10. klasse

Også denne høsten sendte vi ut trafikkmagasinet Underveis til alle tiendeklassinger. Magasinet har relevante artikler som angår elevene som trafikanter enten de er fotgjengere, syklist eller passasjerer eller har tenkt til å ta sertifikat for moped eller bil.

Artiklene kan også være utgangspunkt for diskusjoner og oppgaver i undervisningen på skolen. Kunnskapsløftet har kompetansemål i trafikk etter 10. trinn. Kompetansemålet er lagt til naturfag: «Elevene skal gjøre greie for hvordan trafikksikkerhetsutstyr hindrer og minsker skader ved uhell og ulykker.»

Trafikk valgfag

Trafikk valgfag gir oss muligheter til å nå ungdomsskolen. Åtte ungdomsskoler i Vestfold har dette tilbudet til sine elever. Det er synd at ikke flere skoler har tilbudet. Dette er en viktig arena der elever får mye trafikkopplæring og på den måten er bedre rustet i den mest ulykkesutsatte perioden i livet.

Trafikalt grunnkurs kan inngå som en del av faget, noe som gjør det interessant for mange. For at valgfaget kan godkjennes som trafikalt grunnkurs, må skolene følge Statens vegvesen sine bestemmelser for opplæringen.

I samarbeid med fylkene Buskerud, Telemark, Akershus og Østfold inviterer vi alle lærere som underviser i trafikk

Elever fra russestyrene og elevrådene ved de videregående skolene var samlet på Jartsberg konferansesenter for en fagdag med fokus på trafikk og helse.
Foto: Grethe Nordby.

Hans Hilding Hønsvall, leder for fylkes- trafikksikkerhetsutvalg delte ut stipend til den heldige vinner Ida Ariane Karlsen Dyrø.

som valgfag, til en nettverkssamling. Tilbakemeldingene er at dette er et nyttig nettverk for de lærerne som underviser i faget, både for å utveksle erfaringer og for å bli oppdatert på faget.

#ErDuSikker?

#ErDuSikker? er en konkurranse mellom videregående skoler i hele landet. #ErDuSikker? bygger på at ungdom påvirker ungdom; ung-til-ung-formidling virker. Skolene konkurrerer om å samle flest poeng innen trafikksikkerhet. For å samle poeng må elevene levere ulike digitale oppdrag som er enkle å gjøre, og som ikke krever tid fra undervisningen. Jo flere som leverer oppdragene, jo mer poeng får skolen. Skolen med flest poeng etter tre uker vinner en konsert med en kjent norsk artist. I 2019 ble Askim videregående skole i Østfold vinneren av konserten med Staysman & Lazz. Et av suksesskriteriene i #ErDuSikker? er at konkurransen i hovedsak er drevet av elevene. I Vestfold deltok fire skoler.

Real Life Auto

Real Life Auto er et gratis kurs om trafikksikkerhet for ungdom, utformet som et spill. Real Life Auto kan spilles av alle som har en nettleser og en mobiltelefon. Når du fullfører kurset, får du en attest som viser at du har fullført opplæringsdelen, og du får se poengsummen du har oppnådd. Attesten kan sendes til en e-postadresse, som bekreftelse på at du har fullført kurset. Den kan også skrives ut. Real Life Auto egner seg godt som et felles utgangspunkt for å reflektere rundt egne holdninger og dele erfaringer fra trafikken. Kurset tar cirka 45 minutter, og du kan pause eller avbryte underveis og fortsette der du

slapp, senere. Dette var et tilbud til lærlingene i Vestfold i 2019.

Avgangselevne i videregående skole

I Vestfold har vi lang tradisjon på et godt og tett samarbeid med de videregående skolene og rusen. Tiltakene i vg3 har bestått av

- seminar for russestyrene/elevrådene og deres kontaktlærere i oktober
- «Bare 50 km/t»
- temadag for alle russ ute på den enkelte skole

Trygg Trafikk er primus motor for disse tiltakene, men er helt avhengig av velvilje fra og godt samarbeid med andre etater som politiet, Statens vegvesen, brannvesenet, ambulansetjenesten og Viking Redningstjeneste. Fra å være et rent russetiltak har dette nå blitt et tiltak hvor vi henvender oss til alle avgangselevne. Det er alderen de er i, som er viktig, og ikke det at de er russ.

”
Real Life Auto egner seg godt som et felles utgangspunkt for å reflektere rundt egne holdninger og dele erfaringer fra trafikken.

En demonstrasjon med utrykningspersonell i arbeid under en trafikulykke.

Seminar for russestyrene/elevrådene og deres kontaktlærere

I oktober ble det årlige seminaret for russestyrene/elevrådene og deres kontaktlærere arrangert. I overkant av 150 personer deltok på seminaret. Seminaret fokuserer på helse, miljø og sikkerhet: Hvordan få til et gjensidig, forpliktende og positivt samarbeid som skal bidra til en ungdomstid uten alvorlige konsekvenser for helse og trivsel? Seminaret er i tillegg en av de første møteplassene der alle russestyrene møter hverandre og vi dem.

Det er videre et bidrag til russestyrene i deres arbeid med å legge til rette for en positiv russefeiring som ikke går på bekostning av helse, skolearbeid, medelever, foresatte og nærmiljø. Seminaret sees i sammenheng med Temadagene som arrangeres på den enkelte skole på våren.

Temadag i videregående skole

Med unntak av Nøtterøy videregående skole gjennomførte alle skolene en egen temadag hvor helse og trafikk sto i fokus. Det er individuelt opplegg på hver skole, avhengig av skolens og elevenes behov. Det var satt av alt fra en halv til en hel dag til trafikksikkerhet og helse. Mange skoler legger ned mye arbeid i disse dagene, og det er obligatorisk for elevene.

Faste programpunkter på temadagene er innslag om førstehjelp på ulykkesstedet, politiet, helsesykepleier og Trygg Trafikk.

«Bare 50 km/t»

Her får elevene være med på en ordentlig sidekollisjon i 50 km/t. Kollisjonen er det nærmeste du kommer en virkelig ulykke. Brannvesenet, politiet og ambulanse ankommer ulykkesstedet og begynner redningsarbeidet. «Ulykken» gir et klart bilde på hvilke voldsomme krefter som settes i gang i en kollisjon selv i lave hastigheter.

«Bare 50 km/t» ble også i år vist for alle russestyrene i Vestfold. «Ulykken» er en del av det årlige seminaret. Viking Redningstjeneste står ansvarlig for demonstrasjonen.

3. Sikkerhet for fotgjengere og syklister

Overordnet mål: Det skal bli tryggere å sykle og gå.

Det er en nasjonal satsing at flere skal gå og sykle, og målet er at dette ikke skal føre til flere ulykker. Det er mange utfordringer som gjør det krevende å oppnå dette. Mange veier er ikke tilrettelagt for gående og syklende. En stor andel syklister bruker ikke sykkelhjelm, til tross for at dette reduserer risikoen for alvorlig hodeskade. Refleksbruken blant fotgjengere er fortsatt for lav, noe som utgjør en risiko for påkjørsler. Trygg Trafikk følger nøye med på ulykkesutviklingen og formidler kunnskap om sikkerhet for fotgjengere og syklister. Vi er en pådriver for at tilgjengelig ulykkesstatistikk skal gi et riktig bilde av risikonivået, og for at personskadeulykkene på sykkel blir rapportert.

Refleksdagen

Den nasjonale Refleksdagen ble arrangert den 18. oktober. Målet med dagen er å minne folk på viktigheten av å være synlig i trafikken. Skiløperen Therese Johaug var årets refleksdesigner. Trygg Trafikk skal være en pådriver for at det er aktivitet denne dagen, men vi har ikke den fulle oversikten over hva som skjer ute i kommunene. Mange kommuner, skoler og organisasjoner hadde aktiviteter den dagen. I Tønsberg inviterte vi alle til å være med å bygge verdens største hjerte-refleks. Det ble en kjempedag med

aktivitet fra morgen til kveld. Alle var med, fra politikere til barnehagebarn. Det ble rekord med over 35 500 reflekser. Disse ble i ettertid pakket og delt ut på blant annet bussene i Vestfold. Dette var et samarbeid med fylkeskommunen, Statens vegvesen, Tønsberglivet, VKT og Trygg Trafikk.

Vi gjennomfører årlige refleksstillinger. Refleksstillinger foretatt av NAF og Trygg Trafikk viser at andelen som bruker refleks, har gått ned til 44 % i Vestfold. Dette er alt for dårlig.

Alle var med i verdensrekordforsøket. Her er Arve Høiberg, Hans Hilding Hønsvall og Frode Hestnes i gang med byggingen. Foto: Martin Olsen.

Verdens største refleks hjerte lage av nesten 36 000 reflekser. Foto: Martin Olsen.

4. Systematisk trafikk sikkerhetsarbeid

Overordnet mål: Kommuner og fylkeskommuner arbeider systematisk med trafikk sikkerhet.

Kommuner og fylkeskommuner har et viktig ansvar for innbyggernes trafikk sikkerhet, blant annet som veieier, skole-eier og arbeidsgiver. Trafikk sikkerhet er et tverrfaglig område, og samordning av arbeidet er en utfordring. Trafikk sikker kommune og Trafikk sikker fylkeskommune er godkjenningssystemer utviklet av Trygg Trafikk. Kriteriene bygger på eksisterende lovverk og er en hjelp for kommuner og fylkeskommuner til å systematisere trafikk sikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer. Folkehelsearbeidet er sentralt i kommuner og fylker, og det er naturlig å knytte trafikk sikkerhet til det ulykkesforebyggende helsearbeidet.

Trygge lokalsamfunn

Trygge lokalsamfunn er en modell og en metode for å forebygge skader og ulykker lokalt. Trygge lokalsamfunn skal bidra til å skape helhet og sammenheng i det totale skade- og ulykkesforebyggende arbeidet. Fylkestinget i Vestfold vedtok i 2005 å legge til rette for innføring av Trygge lokalsamfunn-modellen i vestfoldkommunene. Trygg Trafikk bidrar inn i fylkesnettverket for Trygge lokalsamfunn i Vestfold. Seks av ni kommuner i Vestfold jobber etter denne modellen og er godkjente som Trygge lokalsamfunn-kommuner, dette gjelder Larvik, Sande, Re, Sandefjord, Færder og Tønsberg. Felles for disse kommunene er at trafikk sikkerhet skal være et prioritert område i det skade- og ulykkesforebyggende arbeidet. Trafikk sikker kommune-konseptet var derfor en naturlig vei videre for disse kommunene.

Trafikk sikker kommune

En godkjenning som trafikk sikker kommune innebærer at kommunen må forplikte seg til å arbeide systematisk med trafikk sikkerhet i alle relevante sektorer innenfor sitt ansvarsområde. For mange kommuner er det nødvendig med en ny måte å organisere trafikk sikkerhetsarbeidet på.

En godkjenning varer i tre år før kommunen må regodkjennes.

Det ble i 2016 bevilget midler for å stimulere kommunene i dette arbeidet.

I 2019 ble Tønsberg og Re godkjent (er nå én kommune).

Fra før er Færder kommune (Tjøme og Nøtterøy) og Sande godkjent.

I tillegg ble Vestfold fylkeskommune godkjent i 2019.

5. Bedre trafikk sikkerhet og trafikk sikker atferd

Overordnet mål: Trafikk sikkerheten i samfunnet bedres.

Antall alvorlige trafikkulykker er sterkt redusert, men vi er fortsatt et godt stykke unna nullvisjonen om at ingen skal omkomme eller bli alvorlig skadd i trafikken. Trafikantenes atferd er en medvirkende årsak til de fleste dødsulykker. Dette gjelder særlig ruskjøring, høy fart og manglende førerdyktighet. Distraksjoner har blitt et økende problem i trafikken. Trygg Trafikk arbeider målrettet for at myndigheter, næringsliv, organisasjoner og enkeltpersoner skal ha et bevisst forhold til sikkerhet, og for at de skal være motiverte til å ta sikre valg i trafikken.

Fylkets trafikk sikkerhetsutvalg (FTU)

Fylkeskommunen har etter § 40 a i vegtrafikkloven ansvar for å samordne og tilrå tiltak for å fremme trafikk sikkerheten i fylket. Ansvar er delegert til Hovedutvalget for samferdsel, areal, som har rollen som Fylkets trafikk sikkerhetsutvalg (FTU).

FTUs samarbeidsutvalg består av tre fylkespolitikere samt konsultative medlemmer fra Statens vegvesen, Vestfold fylkeskommune, politiet og Trygg Trafikk. Dette er et rådgivende organ for FTU. Samarbeidsutvalget har seks møter i året, fire av dem er lagt ut i kommunene.

I 2018 var den nye trafikk sikkerhetsplanen for perioden 2018–2021 på plass. Denne bygger på nasjonale føringer og planer. *Nasjonal tiltaksplan for trafikk sikkerhet på veg* og Meld. St. 40 (2015–2016) om samordning og organisering av trafikk sikkerhetsarbeidet er sentrale planer. Trygg Trafikk planverk bygger også på disse føringene, noe som gjør at vi får en god sammenheng mellom sentrale og lokale planer.

Trafikk sikkerhetskonferansen i regi av Telemark, Buskerud og Vestfold har vært en flott møteplass for å sette fokus på trafikk sikkerhet.

FTUs hovedoppgaver:

- samordne og tilrå tiltak for å fremme trafikk sikkerhet i fylket
- vedta fireårig trafikk sikkerhetsplan for Vestfold
- årlig prioritering av prosjekter i Trafikk sikkerhetsordningen
- årlig tildeling av trafikk sikkerhetsprisen

Trafikksikkerhetskonferansen i regi av Telemark, Buskerud og Vestfold har vært en flott møteplass for å sette fokus på trafikksikkerhet.

Ordfører i Sandefjord Bjørn Ole Gleditsch sammen med statsminister Erna Solberg. Foto: Grethe Nordby.

Trafikksikkerhetsprisen. Gokstad skole fikk Trafikksikkerhetsprisen i 2019 for sitt arbeid med å sette Hjertesone på kartet. Foto: Per Langevei.

Trafikksikkerhetskonferansen

Vestfold, Buskerud og Telemark har i mange år arrangert en regional trafikksikkerhetskonferanse.

Dette er et samarbeidsprosjekt mellom FTU og Trygg Trafikk i de tre fylkene. Hovedmålgruppen for konferansen er kommunene, og målet er å gi kunnskap om trafikksikkerhet, inspirere til innsats og bygge nettverk.

«Fra nasjonale mål til regionalt ansvar» var tittelen på konferansen i 2019. Konferansen har blitt en viktig møteplass for kompetanseheving og erfaringsutveksling.

Vestfold fylkes trafikksikkerhetspris

Trafikksikkerhetsprisen for 2018 ble delt ut i 2019 og ble tildelt Gokstad skole for deres arbeid med Hjertesone. Kampanjen er godt forankret hos foreldrene, hos barna og i kommunen. De har vært en foregangsskole for andre skoler og andre kommuner.

Prisen var et litografi og 5000 kroner.

Møte med kommunene i regi av FTU

Det arrangeres årlig et møte med kommunene. Trafikksikkerhetsordningen, som er en ordning hvor kommunene kan søke på midler til trafikksikkerhet, og kostnaden deles mellom kommunene og fylkeskommunen, er et årlig tema. I tillegg er det en arena hvor aktuelle trafikksikkerhetstemaer for kommunen tas opp.

Minnemarkeringen

Minnemarkeringen i Vestfold ble første gang arrangert i 1993. Søndag den 5. januar 2020 tente vi hundrevis av

fakler langs E18 i Stokke, og syv lysende søyler markerte de syv personene som mistet livet på veiene i Vestfold i 2019. Markeringen ble arrangert for 26. gang og ble en verdig minnestund for alle de pårørende og fram møtte på E18 og i og ved Skjee kirke i Stokke i Sandefjord kommune.

Årets hovedtaler var statsminister Erna Solberg. Fylkesvaraordfører Sven Tore Løkli holdt en appell. Biskop Jan Otto Myrseth deltok på arrangementet. Veronica Isaksen representerte de pårørende. Hanne Krogh sto for det musikalske innslaget.

«Lys til ettertanke» har blitt en tradisjon i Vestfold, ingen hyggelig tradisjon, men en nødvendig tradisjon for å sette trafikulykkene på dagsorden.

Gjennom denne markeringen når vi veldig mange med et viktig tema. Tusenvis av biler kjører på E18 gjennom Stokke under markeringen, og som et av hovedopplagene i nyhetssendingene på TV får vi stor oppmerksomhet rundt markeringen.

Minnemarkeringen er et stort samarbeidsprosjekt, og mange frivillige aktører gjør denne markeringen mulig. Fylkets trafikksikkerhetsutvalg, Den norske kirke, Personskadeforbundet LTN og Trygg Trafikk i samarbeid med Statens vegvesen, politiet/UP, NAF, Viking Redningstjeneste, Sandefjord og Stokke brannvesen, ambulansetjenesten, Norsk Folkehjelp, Sanitetskvinnene, Sandefjord kommune og Veidekke Industri AS.

Minnemarkeringen har en egen Facebook-side med cirka 4700 følgere.

Før fakkeltoget ved Skjee kirke. Foto: Grethe Nordby.

Hanne Krogh deltok med vakker sang på årets minnemarkering.

«Lys til ettertanke» har blitt en tradisjon i Vestfold, ingen hyggelig tradisjon, men en nødvendig tradisjon for å sette trafikulykkene på dagsorden.

Økonomi og finansiering

Trygg Trafikks distriktsleder lønnes av Trygg Trafikk. Tiltak i fylket, reiseutgifter og kontorhold dekkes av Vestfold fylkeskommune. Regnskapet blir ført av regnskapsfører i Trygg Trafikk og revidert av BDO AS.

Trygg Trafikks tiltak i 2018 var i samsvar med Trygg Trafikks handlingsplan og fylkets handlingsplan for trafiksikkerhet. Tiltakene som gjennomføres i regi av Trygg Trafikk, er i vesentlig grad finansiert av Vestfold

fylkeskommune. Når det gjelder posten Trafikksikker kommune, så er dette stimuleringsmidler til kommunene i Vestfold som blir godkjent som trafiksikker kommune. Hver kommune mottar 100 000 kroner øremerket ikke-fysiske tiltak.

De store kostnadene til Minnemarkeringen påløper først i januar/februar 2020.

Aktiviteter	Overført fra 2018	Inntekter 2019	Kostnader 2019	Saldo 2019 Overføres til 2020
17 - Minnemarkering	401 564	551 996	-542 197	411 364
18 - Kurs politi, lærere	955	88	-1 043	-
19 - Refleks og synlighet	-781	262 000	-246 699	14 521
22 - Russ og vgs.	-0	314 694	-283 805	30 889
24 - Trafikksikre kommuner	636 426	250 000	-252 113	634 313
36 - Traf.oppl.i bhg og skole	-	92 912	-89 785	3 127
39 - Refleksdagen	-	-	-661	-661
43 - Bingo	15 130	97 925	-67 196	45 859
53 - #ErDuSikker	-	50 306	-50 306	-
55 - Sikring av barn i bil	-0	145 000	-131 707	13 293
89 - Barnas trafikklubb	15 216	5 000	-20 028	189
92 - Hjertesone	-0	92 000	-76 127	15 872
98 - Aktive skolebarn	155	-	-	155
99 - Reise, kontor og administrasjon	2 066	115 000	-110 314	6 752
SUM	1 070 731	1 976 921	-1 871 981	1 175 671

Framtidige behov og muligheter

Den største utfordringen framover blir å bidra til at trafiksikkerhetsarbeidet får en sentral plass i det nye fylket Vestfold og Telemark.

Tverrsektorielt trafiksikkerhetsarbeid inngår i vårt systematiske arbeid. Vårt samfunnsoppdrag omfatter i tillegg en pådriverrolle og samordningsfunksjon som kommuniseres tydelig i møte med myndigheter på alle nivåer, media og andre aktører.

Det blir svært viktig at trafiksikkerhetsarbeidet i Vestfold og Telemark får en god forankring i den nye fylkeskommunens planverk. Det er gjennom en tydelig og hensiktsmessig struktur vi får en arena for å diskutere trafiksikkerhet og komme fram til gode tiltak.

Trygg Trafikk er pådriver for at skoleveier blir tilrettelagt for gående og syklister. Det legges vekt på å etablere sikre soner rundt skoler. Hjertesone er et prosjekt vi må få flere skoler til å se nærmere på. Det bidrar både til at flere barn går og sykler til skolen, og til å gjøre miljøet rundt skolene mer trafiksikkert. Vi har ekspertise på veiledning rundt særlig farlig skolevei og følger opp dette med informasjon. Barns rett til skolegang må følges av et tydelig regelverk som ivaretar sikkerheten på skoleveien.

Minst fire kommuner og hele fylkeskommunen skal bli godkjent som Trafikksikker kommune/fylkeskommune i løpet av 2020. Dette vil styrke og systematisere trafiksikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer. Tverrsektoriell innsats er selve fundamentet for Norges positive resultater på trafiksikkerhetsområdet.

Det er en nasjonal satsing at flere skal gå og sykle, og målet er at dette ikke fører til flere ulykker. Mange veier er ikke tilrettelagt for gående og syklende. En stor andel syklister bruker ikke sykkelhjelm til tross for at hjelmen reduserer risikoen for alvorlig hodeskade. Refleksbruken blant fotgjengere er for lav, noe som utgjør en risiko for påkjørsler. Vi må fortsatt sette søkelys på trafiksikker atferd og bruk av sikkerhetsutstyr som hjelm og refleks.

Trygg Trafikk må få på plass en god samarbeidsavtale med den nye fylkeskommunen slik at arbeidet fra de to fylkene kan videreføres og utvikles til felles mål og tiltak. Skal vi nå målene i *Nasjonal tiltaksplan*, så kreves det også at flere drar i samme retning, og at trafiksikkerhetsarbeidet forsterkes med både personell og økonomi.

”

Vi må fortsatt sette søkelys på trafiksikker atferd og bruk av sikkerhetsutstyr som hjelm og refleks.

Fylkeskommunen ble i 2019 godkjent som Trafikksikker fylkeskommune.

Samarbeid, kreativitet og mot blir bare viktigere i arbeidet fram mot 2030.

Samarbeid fordi alle blir bedre når vi deler kunnskap og erfaringer på tvers av sektorene.

Kreativitet fordi vi trenger andre løsninger i framtiden enn dem vi har i dag.

Og **mot** fordi det må tøffere grep til hvis vi skal nå målene vi har satt oss.

Jan Johansen
direktør i Trygg Trafikk

TRYGG TRAFIKK

TRYGG TRAFIKK VESTFOLD

Postboks 2004
3103 Tønsberg

Tlf.: 909 97 970
magnussen@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no/vestfold

TRYGG TRAFIKK

Tullins gate 2
Postboks 277 Sentrum
0103 Oslo

Tlf.: 22 40 40 40
hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no